

Khans spetterende dans en theatrale cliché's

RECENSIE, Mirjam van der Linden

gepubliceerd op 15 juli 2008

De producer van choreograaf Akram Khan kwam de manager van het Nationale Ballet van China tegen. Dit klassieke gezelschap wilde graag met het Brits-Bengaalse wonderkind Khan werken. Khan selecteerde toen drie balletdansers en mixte hen in Londen met vijf van zijn moderne dansers – een Indiër, een Koreaan, een Spaanse, een Slovaak en een Zuid-Afrikaanse. De drie Chinezen kregen meteen heimwee. En zie daar: het thema van het nieuwe stuk was geboren. Wat betekent 'thuis' in een geglobaliseerde wereld? Wat zijn jouw 'wortels'?

In de voorstelling *Bahok* ('drager') wordt de 'boodschap' ons aan het einde van de voorstelling letterlijk gespeld. Op het computerbord in de zogenaamde wachthal, waar de dansers hebben vertoefd, worden anonieme zinsneden als '*please wait*' vervangen door een adresserende monoloog: 'Ben je verdwaald? / Wat draag je met je mee? / Lichaam / Herinneringen / Thuis / Hoop.' Het typeert de kwaliteit van de theatrale scènes in *Bahok*: die zijn te voor de hand liggend.

Al die wachtende mensen hebben hun eigen herkomst en eigenaardigheden. Dat uit zich in onhandige communicatie (taalbarrières) en het vertellen van persoonlijke miniverhaaltjes, die zo vluchtig zijn dat ze niet raken. Voor de een is thuis regen, voor de ander (en dit was wél boeiend) dansen in een paar schoenen van haar vader.

Bahok is echter niet alleen maar cliché en oppervlakkig. Zodra Khan zijn mensen als groep (een mooi contrast met de dolende individuen) laat dansen op de stuwende, veelkleurige muziek van Nitin Sawhney, knalt en spettert het. Khans moderne versie van de klassieke Indiase kathak, waarin de illusie van snelheid meester is, blijft van een onvoorstelbare schoonheid, en wordt, met name door Khans eigen dansers, prachtig licht en toch aards uitgevoerd. Bovendien ontstaat er nu een extra dimensie waarin plaats is voor de meer abstractere kanten van een thema als identiteit: urgentie wordt nu voelbaar, een drijfveer, een saamhorigheid. Dat zijn interessante dingen om over na te denken en in meegezogen te worden.

Sympathiek aan Khan is dat hij de drie Chinezen niet als exotica heeft neergezet, zoals in zoveel coproducties met China tegenwoordig gebeurt.

Bahok . 11/7, Schouwburg, Amsterdam. 20/9 en 21/9 in Groningen, 23/9 in Tilburg. The Left Cheek. 5/7, Bellevue, Amsterdam.